

Ørkenrose - Adenium obesum

Ørkenrose er en ny og spændende stueplante. Det er en såkaldt stammesukkulente, der kan blive op til to meter høj. Når man køber den, vil den typisk være mellem 20 og 40 centimeter høj.

Ørkenrosens specielle vækstform, den kraftige stamme, de knudrede rødder og de mange kortere grene med de skruestillede blade, giver planten et flot, skulpturelt udseende. Blomstrene der ses fra maj til august, forøger ørkenrosens prydværdi yderligere.

Om planten

Ørkenrose findes vildtvoksende i tørre ørkenområder i det østlige Afrika.

Med sin sjove facon og hårdførhed er ørkenrose en plante, der i høj grad appellerer til den travle forbruger, der ikke har så meget tid til at passe planter, men som gerne vil pynte op med noget dekorativt og særpræget.

Pasning og placering

I den kraftige stamme kan ørkenrose oplagre væske gennem længere tid, så den kan modstå lange perioder uden vand.

Det betyder, at ørkenrose er en utrolig hårdfør plante, som tåler placering i direkte sol for eksempel i sydvinduet.

Det er en plante, der skal tørre ud mellem vandingerne og vandes sparsomt. Planten kan klare, at man glemmer at vande den. I vinterperioden, når lyset er sparsomt, skal ørkenrose, som andre sukkulenter, vandes meget lidt.

I den periode kan planten smide bladene, men nye bryder frem igen om foråret.

Ørkenrose er heller ikke gødningskrævende, men gødes med halv gødningskoncentration i vækstperioden fra april til september.

Temperatur og lys

Adeniums trives ved temperaturer over 27°C med meget skarpt lys. De er heldigvis meget gode til at tilpasse sig og vil klare sig fint mellem 16 og 32+°C og de reagerer godt på kunstigt lys. En lysstofrør/glødelampe-lyskombination fungerer godt. Højintensivt udladningslys, hvis det ikke er for dyrt, fungerer også godt. Natrium giver et forbedret 'normalt' vækstmønster, mens metalhalogener virkelig sætter skub i væksten og fremmer grendannelse og tidligere blomstring, men de producerer en masse varme og er dyre i drift.

Kulde er IKKE godt. 7 til 16°C er et gråt område, under 7°C balancerer du på kanten af katastrofe.

Vanding og gødning

Når adeniums vokser aktivt ved varme temperaturer, bruger de en god mængde vand. Sørg for, at jorden dræner let. De bryder sig virkelig ikke om våde fødder og deres evne til at lagre vand i stamme og grene betyder, at jorden vil være knastør, før der ses tegn på at de begynder at hænge. Under aktiv vækst foretrækker jeg en balanceret gødning som f.eks. en 20 20 20 med mikronæringsstoffer ved ¼ til ½ styrke ved hver vanding. Frøplanter reagerer godt på en gødning, med mere fosfor.

Det ser ud til at forstærke rodsystemet og styrker stammen. Dette anbefales normalt ikke, kun hvis du har problemer med 'svage' frøplanter.

Jordblanding

Adeniums behøver en jordblanding, som dræner let. Der er mange blandinger på markedet. Der er INGEN magiske forbedringer. Du skal have en blanding, der kan holde på vandet sammen med god porøsitet for godt luftcirkulation i rodområdet, samt for det meste af vandet at dræne igennem. Så vælg dine forbedringer efter hvad de gør, snarere end hvad de er. Pimpsten og perlite giver f.eks. den samme funktion. Pimpsten er tungere og giver en køligere rodzone. Perlite er godt, men det flyder op, hvis du tilsætter mere end 40%. Så du vælger selv. Du skal have noget godt organisk materiale. Jeg anbefaler en god kommerciel blanding, der forbedres med produkter, der vil give dig en endelig blanding, som, hvis den trykkes i hånden, ikke vil klumpe sammen. Jeg ønsker ikke at give specifikke anbefalinger offentligt, men du kan kontakte mig, hvis du vil vide lige præcist, hvad jeg bruger.

Med hensyn til potter – jeg ser ikke nogen fordel ved ler- eller plastikpotter andet end omkostninger, men prøv at bruge den ene eller anden for at være konsistent.

Dyrkning fra frø

Adenium frø er relativt lette at få til at spire. Friske frø er bedst i en tidsperiode på ca. 6 – 8 måneder, hvis de holdes tørre og kølige. Ud over denne periode reduceres spiredygtigheden signifikant. Der er mange forskellige så teknikker. Den følgende har fungeret godt for mig. Jeg bruger en kommerciel jordblanding, som f.eks. Jeffy blanding eller Rediearth, der puttes i firkantede potter, der er mellem 6 og 7,5 cm store.

De placeres i bakker uden huller, der fyldes med vand, indtil de er helt gennemvædede. Op til 10 frø pr. potte såes vandret og dækkes med et drys tørt jord. Bakkerne placeres derefter på varme (dyrknings-) måtter, ved 27°C under en række (4) lysstofrør i 16 timer.

Bakkerne dækkes med låg eller glas og må aldrig tørre ud. Spiring begynder 2-3 dage senere og bakkerne afdækkes 10 dage efter. Frøplanterne må ALDRIG tørre helt ud. Hold dem i deres fællespotter på måtter under lysstofrørene. Når stammen er på tykkelse med en almindelig blyant skal de udplantes i deres individuelle potter. De skal stadig have lys og varme, men vandingen skal gradvist reduceres – de må dog ikke tørre helt ud.

Bemærkninger

Du vil se, at der kommer nogle ringe frøplanter (dvs. Svæklinger). Nogen udvikler sig aldrig – smid dem enten væk eller (mit valg) pot dem op i deres egen fællespotte. Nogen gange er de blot langsommere end andre. Frøkapslerne sidder nogen gange fast, så bladene ikke kan åbne sig. Bare fjern dem. Sprøjt med vand for at blødgøre dem, hvis det skulle være nødvendigt. De hvide er dem med spraglede blade – de klarer sig ofte ikke, men giv ikke op. Adskil dem, for nogle af dem vil grønnes under stærkt lys og ligne de andre.

De spraglede blade vil sommetider komme tilbage, når de bliver ældre. Nyd dem, del dem med andre, sælg dem og ha' det sjovt! Og tag så forresten en masse billeder.

Afsluttende ord

Lær dine planter at kende. Hvis de ikke har det godt, så er der noget de mangler. Adeniums får som regel ikke sygdomme. Mider og uldlus er deres mest almindelige skadedyr. Vær omhyggelig med at inspicere dem - vask med en fast vandstråle, fugtighed og god luftcirkulation vil kunne afholde dig fra at skulle købe pesticider. Kulde og for meget vand er det, der oftest slår adeniums ihjel. Ellers skulle du kunne have dem i meget tid.